
[redacted]

Euharistijski kongres i njegova priredba

Izdao

PERMANENTNI ODBOR
EUH. KONGRESA U JUGOSLAVIJI

MCMXXXIII

NADBISKUPSKA TISKARA U ZAGREBU.

IMPRIMATUR

Biskupski ordinarijat u Krku
dne 24. svibnja 1933, br. 820.

† Josip dr. Srebrnić
biskup

UVODNE RIJEČI

Od mnogih strana izrazila se želja, da bi Permanentni Odbor izdao Priručnik s uputama, kako treba postupati kod priredbe euharistijskog kongresa. Ova knjižica ima svrhu da toj želji po mogućnosti udovolji. Iz nje govore iskustva, stečena prigodom raznih većih i manjih euh. kongresa, koji su se zadnjih godina posvuda među katolicima u Jugoslaviji priređivali. Mirno se može ustvrditi, da govori iz nje na ovom ili onom mjestu gotovo svaki član, koji pripada Permanentnom Odboru, te je na odborskim sastancima o euh. pokretu u svojoj biskupiji izvješćivao. S istom ljubavlju prema Euharistijskom Spasitelju, s kojom se na sastancima govorilo o načinu Njegove proslave, nastojalo se u knjižici sakupiti sve, što bi moglo doprinijeti, da bi pomoću euh. kongresa Spasitelj naš Isus Krist od godine do godine sve više zavladao u dušama pojedinaca te preko njih u privatnom i javnom životu čitavoga naroda i svega društva. Samo On nam je u svakom pogledu »Put, Istina i Život« i »nema drugog Imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mi mogli spasiti.«.

Knjižici želim obilje Božjeg blagoslova, da bi mogla što više poslužiti svima koji sarađuju iz ljubavi prema Isusu u presv. Euharistiji kod priredaba euh. kongresa. Nova iskustva, koja nadolaze i stiču se od prilika, vremena i mjesta, neka se iz iste ljubavi sa svom pripravnošću priopćuju Perm. Odboru, da se kod II. izdanja Priručnika upotrebe te da bude sve više i u svemu »Kristu Isusu slava i vlast u vijeke vijekova« (1 Petr. 5, 11).

U Krku u svetoj jubilarnoj godini, dne 24. svibnja na blagdan Marije Pomoćnice.

Biskup Josip Srebrnić,
pretsjednik Perm. Odbora Euh.
Kongresa u Jugoslaviji.

EUHARISTIJSKI KONGRESI I NJIHOVA ULOGA

Svu uzvišenost, opravdanost i aktuelnost euharistijskih proslava i kongresa očituje nam uloga, koju zauzimlje Krist u svijetu i u stvorenju uopće. »Ja sam prvi i posljednji, početak i konac«.[1] To je njegova uloga. »On je prvorođeni prije svakog stvorenja. Jer je u njemu sve stvoreno, što je na nebu i na zemlji, što se vidi i ne vidi... sve je po njemu i za njega stvoreno«,[2] tako govori sv. apostol Pavao te nam time otvara poglede na Krista, za koje naš jezik ne može naći izraza.

Kad se Bog odlučio, da stvori svijet, vidljivi i nevidljivi, kako zbilja postoji, htjede u taj svijet postaviti Krista, da bude kao sunce na koje se u našem planetarnom sistemu sve odnosi i o kojem sve ovisi. U Božjoj zamisli svijeta pokaza se, da ljudski govorimo, najprije ideja Krista i tek radi nje i u vezi s njome sve ostalo.

Nepregledna su djela Božja, koja nam stvorenje i objava Božja otkrivaju. Nepregledna su svojstva i vlastitosti, po kojima se jedna djela od drugih razlikuju i jedna druge nadvisuju. Ali sva ta djela neizmjerno nadmašuje Krist, jer je on Bog i čovjek zajedno u istoj osobi, neizmjeran u svojoj snazi, u svojoj vlasti i pravednosti, u svojoj ljepoti, mudrosti i ljubavi. On je najveći umotvor, koji je izašao iz Božjih ruku; umotvor tako krasan, sjajan i savršen, da mu se nitko od anđela i blaženika kroz sve vijekove ne će moći dosta nadiviti. Da, on je prvorođeni prije svakog stvorenja. Sve što je stvoreno, stvoreno je radi njega i za njega.

Krist je središte svih stvorova, središte ljudskog roda i ljudske povijesti. On je cilj, za koji je svaki od nas stvoren: »I nema ni u jednom drugom spasenja, jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima, u kojem bismo se mi mogli spasiti«.[3] On je gospodar neba i zemlje. »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji«,[4] tako reče on sam o sebi. Sva vlast! Ne možemo dakle ništa bez njega i mimo njega ni ja ni ti, ni mi ni oni; ne mogu toga ni države, ni narodi, pa ni čitavo ljudsko društvo sa svim milijardama svojih članova, koji su mu već pripadali, koji mu pripadaju i koji će mu još pripadati. Njegovu vlast i pravednost mora svaki priznavati i slaviti; i ako to ne će da čini za svog života na zemlji, priznat će ga, kad ga ugleda kao suca, jer »svi ćemo pristupiti pred sud Kristov«,[5] »jer Otac predao je Sinu sav sud«,[6] i svu izvršnu snagu, da svoje sudske odluke do zadnjega slova provede.

Danas se u ljudskom društvu preko te činjenice prelazi. Gotovo nigdje se u javnosti ne računa s Kristom; pače se progoni njega i ono, što na njega potsjeća. Radi toga sve leti nizbrdice i srlja u propast.

Međutim ostaju vječne i nepromjenljive njegove riječi: »Bez mene ne možete ništa učiniti«,[7] i one druge: »Ja sam put, istina i život«,[8] i one treće: »Ja sam svijetlo svijeta. Tko ide za mnom, ne će hodati u tmini, nego će imati svijetlo života«.[9] Ništa nije dakle za čovjeka i za društvo potrebitije, nego da traži Krista, da se Krista drži i da za Kristom hoda.

Euharistijski kongresi služe velebnom apostolskom zadatku da današnje društvo s jakim i gromkim glasom na sve to upozoravaju. Protiv gesla, koje kao pravilo života svijet danas provodi: »Ne ćemo, da ovaj vlada nad nama«,[10] svaka euharistijska proslava, ali osobito svaki euharistijski kongres, naglasuje kao normu za život drugo geslo: »Nema spasenja ni u jednom drugom! — Krist treba da vlada nad nama!«[11]

Radi toga dolazi na svakom dobro organiziranom euh. kongresu do najvećeg izražaja i do najljepše manifestacije ne samo vjera u Krista, koji je kao historijska

[1] Otkr. 22, 13. — [2] Kol. 1, 15. 16. — [3] Dj. Ap. 4, 12. —

[4] Mt. 28, 18. — [5] Rim. 14, 10. — [6] Iv. 5, 22. — [7] Iv. 15, 5. — [8] Iv. 14, 6. — [9] Iv. 8, 11. — [10] Lk. 19, 14. — [11] Dj. Ap. 4, 12; i Kor. 15, 25.

ličnost prije 1900 godina životom i čudesima svojim dokazao, da je utjelovljeni Sin Božji i Spasitelj ljudskog roda, nego i vjera da je Krist kao Bog i čovjek među nama istinski prisutan pod prilikama kruha u presv. Euharistiji, da imademo u Presv. Euharistiji blago, od kojeg nema većeg nigdje na zemlji. Ta se vjera naglasuje, produbljuje i širi; ona zahvaća duše, potiče ih i sili, da njezine nauke i istine konkretno primjenjuju. Staro i mlado, muško i žensko, učeno i neuko dolazi iz bliza i iz daleka kao da govore: »Mi hoćemo Isusa vidjeti«,[12] jer su svjesni, da ih za vrijeme kongresa njegovo srce napose k sebi pozivlje: »Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti«,[13] i jer znadu, »da iz njega izlazi sila i da on sve iscjeljuje«.[14]

Od svih bića na svijetu jest samo jedan, samo Isus Krist, koji daje i zajamčuje život sretan bez kraja. »Ja sam kruh života«, tako reče on o sebi, »tko jede ovaj kruh, živjet će uvijek«.[15] Narod hoće da crpe neumrlost i stoga hrpimice pristupa baš prigodom kongresa k sv. Pričesti, sjedinjuje se s Kristom i uživa od božanskog života, koji mu njegova dobrota objeručke pruža. Nebeska radost zahvaća duše, stvaraju se svete odluke za popravak života i vršenje kreposti i ne zaboravlja se više zadovoljstvo, koje se našlo u društvu s Kristom u Presv. Euharistiji.

Na kongresima se pojedinci uvjeravaju, da nijesu osamljeni kad radosno ispovijedaju svoju vjeru. Sveti ponos i odvažna samosvijest prožimlje im duše; pojavljuje se i očituje spremnost, da treba načela, koja Crkva naučava, u životu braniti i provađati; rado se slušaju i prihvaćaju pobude za dobre svete ciljeve, izgrađuje se jasnoća i jedinstvo u nazorima — a to sve dokazuje, kako su euharistijski kongresi u današnje doba vjerskog indiferentizma i lajicistično usmjerenog života prava providencijalna uredba!

---

[12] Iv. 12, 21. — [13] Mt. 11, 28. — [14] Lk. 6, 19. — [15] Iv. 6, 48, 52.

STANOVIŠTE SV. CRKVE

Da su euharistijski kongresi danas prava providencijalna pojava, nema ni najmanje dvojbe. Isti Isus Krist, komu se u Presv. Euharistiji prigodom kongresa klanjamo, izjavio se po svojem zamjeniku Papi i Poglavaru Crkve Katoličke već mnogo puta sasma precizno o značenju euh. kongresa. Kad se pak povodimo za njegovim riječima sigurni smo, da ne ćemo zalutati, nego da smo uvijek na pravom putu.

»Posebno veselje osjećamo, kadgod se među katolicima drže euh. kongresi«, rekao je sv. Otac Papa Pijo XI. dne 3. svibnja 1930., »*jer otkad se oni priređivaju, počela se i vjera u puku utvrđivati i kršćanska pobožnost sve više razvijati*«.[16] »Ništa ne promiče više u puku oganj božanske ljubavi i provođenje kršćanskog života, nego euh. kongresi«, piše isti sv. Otac godinu prije.[17] Stoga nije čudo, ako čitamo i ove njegove riječi: »Do smrti svoje ćemo Božjom pomoću raditi, da što više proširimo štovanje Presv. Olt. Sakramenta po euh. kongresima, jer iskustva dovoljno pokazuju, koliko ti kongresi doprinose, da se vjera i ljubav umnožava te ufanje u život vječni učvršćuje. Euharistija je središte kršćanske vjere, te je radi toga svakome jasno, da stvara božanska snaga, koja iz nje izlazi, posve nove prilike, razlijevajući se u sve grane života u obitelji i u javnosti«.[18]

»Nije se dakle bez Božje volje u zadnje doba među katolicima uveo običaj«, zaključuje naš sv. Otac Papa Pijo XI., »priređivati euh. kongrese, pomoću kojih se

---

[16] A. A. S. (Acta Apostolicae Sedis) 1930, str. 271 sl., u pismu na kardinala Lega, koji je kao papin legat otišao na euh. kongres u Ravenni.

[17] »Nihil magis quam Eucharistici coetus divinae ardorem caritatis et christianae vitae usum in populo excitat ac provehit« u pismu opatu od Monte Cassino dne 10. veljače 1929.: A. A. S. 1929., str. 188—191.

[18] U pismu kardinalu Hlondu, primasu Poljske, dne 8. lipnja 1927.; A. A. S. 1927., str. 275.

srca, kako se čini, u ljubavi i odanosti prema Presv. Olt. Sakramentu obnavljaju. To nas napunjuje nadom, da će nastupiti bolja vremena, jer povijest dokazuje, da cvatu u puku kršćanske kreposti to ljepše, što se više Euharistija štuje, naprotiv da vidljivo popušta život po vjeri, čim ljudi anđeoski kruh zanemaruju«.[19]

Stoga naglasuje na drugom mjestu: »Ne može se dovoljno nahvaliti običaj, što se posvuda drže kongresi, e da se štovanje Presv. Euharistije od dana u dan čim više u puku podigne, osobito u današnje doba, kad je za opće dobro od posebnog interesa, da se ljubav sve više proširi«.[20] »Od srca hvalimo predobrostivome Bogu«, izjavlja u godini nakon svoga izbora za poglavara Sv. Crkve, »što je vrijeme Našega Pontifikata spojio s dobom, kad se sve više očituje predivni pokret pobožnih duša prema Isusu Kristu u Presv. Euharistiji i toliko koristi donosi za obraćenje javnosti. To je nemala olakšica i nemala utjeha u poteškoćama i brigama, koje su s našom Apostolskom Službom skopčane.«[21]

Prekrasno crta isti Papa način, kako euh. kongresi na duše djeluju: »Poznato je iz iskustva, da se od euh. kongresa vraćaju kućama svojim s većom ljubavlju ne samo pojedinci, nego da prelazi tako reći neka nebeska snaga i sila, koja prati iste kongrese, na sav puk te ga na svetiji život pobuđuje. Kao što je Krist tada, kad je na zemlji pribivao te učeći i liječeći po Galileji i Judeji od mjesta do mjesta putovao, narod k sebi pritezao, jednako čini i sada. Dok se naime prigodom kongresa javno i nesmetano ispoljuju čuvstva vjere i pobožnosti te se Presv. Olt. Sakramenat uz najveći vanjski sjaj nosi po gradovima, da mu se mogu svi klanjati, događa se često, da traže Euharistijskog Krista pače i oni ljudi,

[19] U pismu Apost. Nunciju, legatu za euh. kongres u Einsiedeln-u u Švajcarskoj; A. A. S. 1927., str. 34.

[20] U pismu kardinalu Scapinelli-ju, legatu za euh. kongres u Piacenzi, 25. rujna 1926.; A. A. S. 1926., str. 429 s.

[21] U pismu kardinalu Pignatelli-ju, legatu za euh. kongres u Panormi, 6. kolovoza 1924.; A. A. S. 1924., str. 366 s.

koje je dugotrajni nehaj vjeri otuđio ili su ih grješne mane od nje udaljile. Njegovom milošću taknuti gorko se kaju za svoje zablude i grijehe i duhovno obnovljeni vraćaju se opet k milosrdnom Ocu. Kad su duhovi tako divno raspoloženi, posve je razumljivo, da se sve grane kršćanskog društva preporađaju.«[22]

Duboko je dakle uvjerenje Sv. Oca, zamjenika Isusa Krista na zemlji, da vrše euh. kongresi u današnjem društvu velik apostolat. Oni su osobito jako i značajno, da upravo providencijalno sredstvo, s kojim se danas, kad se svijet odvraća od Boga, kad se na mnogim mjestima ništa ne propušta samo da se vjera u Boga i život po vjeri iz ljudskog društva iskorijeni, te se u tu svrhu mač i krv i svako nasilje upotrebljava, istome svijetu javno dokazuje, da jest Bog i da nema ni lijeka ni spasenja bez vjere u Boga, napose bez vjere u Presv. Euharistiju. Zadatak je euh. kongresa, »da Krist Gospodin opet zavlada u dušama pojedinaca, u obitelji, u državi i u ljudskom društvu«.[23] Njegovo božansko i kraljevsko dostojanstvo valja javno priznati, njegove presvete zakone prihvatiti i vršiti ono, što njegova ljubav zapovijeda![34] »Naša je preiskrena želja«, naglasio je Papa Pijo X. prigodom međunarodnog euh. kongresa u Beču g. 1912., »da štovatelji Presv. Sakramenta s najvećim marom sve učine, e da se život Isusov iz Euharistije kao iz najbogatijeg svog izvora što više razlije na sve, ne samo u srca pojedinaca i na privatni život nego i na javne ustanove i sve staleže u državi.«[25] »Jer samo Isus«, veli isti Papa, »može ljudskom rodu, kojega terete tolika zla i kome ne dostaju tolika istinska dobra, donijeti lijek i pomoć; nigdje pak nije tako spreman

[22] U pismu patrijarhi lizabonskomu, legatu za portugalski euh. kongres, 13. lipnja 1924.; A. A. S. 1924., str. 280.

[23] Isto ondje. — [24] Isto ondje.

[25] U pismu kardinalu Van Rossum-u, legatu za euh. kongres u Beču, 15. kolovoza 1912.; A. A. S. 1912., str. 580.

da nas liječi i da nam pomaže, kako u Tajni Presv. Euharistije, u kojoj je htio biti među nama prisutan.«[26]

Imajući pred očima Isusa kao ljubitelja djece i mladeži, ističe isti Papa napose zadatke euh. kongresa u tom smjeru: »*Vašoj zajedničkoj brizi i ljubavi osobito preporučamo mladež,* jer na nju kao na uzdanicu budućnosti navaljuju neprijatelji Kristova Križa najviše, sad šireći zablude među njome, sad opet zavađajući je na raskalašenu razuzdanost.«[27]

EUHARISTIJSKI KONGRESI I SADAŠNJICA

Izjave, kojima gotovo svake godine Sv. Otac euh. kongrese pozdravlja, raduje im se, ističe njihovu važnost te ih hvali i preporuča, bjelodano dokazuju, da ih je Božja Providnost napose namijenila današnjim vremenima. *Priređivanje euh. kongresa jest vršenje Božje volje i čin poslušnosti prema vrhovnom poglavaru sv. Crkve.*

Njihov ustroj divno odgovara prilikama vremena. Taj je vrlo elastičan pa dopušta, da se mogu n. pr. u velegradovima organizirati u proslavu Euharistijskog Spasitelja velike i sjajne priredbe, kakvih prijašnji vijekovi nijesu mogli ni slutiti. Slavlja starih rimskih triumfatora nijesu ni sjena onoga, što pružaju za proslavu Božju naših internacijonalni euh. kongresi. »*Još nikada se Kristu Kralju nije pripravilo takvo poklonstvo, kako u Chicagu*« *rekao je sam Sv. Otac Pijo XI.,* kad se u svojem božićnom nagovoru dne 20. prosinca 1926. osvrnuo na internacijonalni euh. kongres u onom gradu.[28] U pismu pak od 29. svibnja 1922., u kojem se osvrće na 26. međunarodni euh. kongres u Rimu, koji je on otvorio, zahvaljuje Božjem Milosrđu, što mu je usred

---

[26] U pismu kard. Ferrati za euh. kongres u Malti na otoku Malti 8. travnja 1913.; A. A. S. 1913., str. 181.
[27] U pismu kard. Van Rossum-u na nav. mjestu.
[28] A. A. S. 1926., str. 514. — [29] A. A. S. 1922., str. 343. —

tolikih gorčina ovog doba pružilo utjehu, od koje nije mogao ni slađe ni veće nikako sebi zamisliti.[29] Dok današnje prilike u jednu ruku omogućuju internacionalne euh. kongrese sa priredbama neslućenog vjerskog sjaja i veličanstva, omogućuju u drugu ruku i euharistijske priredbe, koje mogu organizirati i naši siromašni seljaci u svojim kršnim zavičajima onamo u Bosni i Hercegovini i po našim otocima s tolikim vjerskim žarom, s tako nježnom ljubavlju i požrtvovnošću, da im srca dršću od svetog ganuća i nebeske radosti radi prizora, kojih pred Isusom u Presv. Euharistiji još nikada nijesu ni doživjeli ni vidjeli.

* * *

Čuju se pojedinačni prigovori, da su uspjesi euharistijskih kongresa samo prolazni, da su često samo izljevi vanjskog oduševljenja, koje ne donosi plodova i posebnih koristi za praktični vjerski život, i da često ne odgovaraju naporima i žrtvama, što ih iziskuju takvi kongresi.

Mi gledamo na euh. kongrese posve drukčije te zapažamo sa sv. Crkvom, kako smo gore vidjeli, da donose upravo divne duhovne pojave i uspjehe.

Pretpostavivši, da je kongres bio pravilno organiziran, tada jedan od najljepših njegovih uspjeha valja gledati pored onoga, što smo prije čuli, u tomu, što se prilikom kongresa mnogo i mnogo više molilo, što su hiljade i hiljade vjernika pristupile k sv. sakramentima, koji inače toga ne bi učinili, tako da se baš povodom euh. kongresa ispunjuje želja Isusova, da bude u našem društvu: »Moja je radost, da sam u društvu s ljudima.«[30] »Ja sam došao, da imadu život i da ga imadu izobilje.«[31] Kad bi povodom kongresa kraljevstvo Božje u samo jednoj duši osvanulo i ostalo, sav rad oko kongresa bio bi daleko preplaćen. Ali se u tome pogledu prigodom kongresa nerijetko dešavaju doista prava ču-

---

[30] Priče 8, 31. — [31] Iv. 10, 10. — [32] Mt. 6, 20 — [33] Prim. Mt. 18, 20. — [34] Priče 8, 17.

desa milosti, i bezbroj duša sebi u ljubavi prema Euh. Spasitelju »sabira blago na nebu, gdje ga ni moljac ni rđa ne ništi i gdje tati ne potkopavaju niti kradu«,[32] te je već radi toga svaki dobro organizirani euh. kongres bogat najljepšim duhovnim plodovima.

Drugi uspjeh leži u tome, što se s euh. kongresima Bogu i Spasitelju našemu Isusu Kristu priređuje proslava, od koje se računajući s prilikama ljepše ne može prirediti, jer svi čimbenici, koji dolaze u račun, kao odbor koji vodi svu priredbu, svećenici i svjetovnjaci, koji se stavljaju za razne svrhe na raspolaganje, pa narod koji učestvuje i sarađuje, nastoje, učiniti bilo u crkvi bilo izvan crkve sve što mogu, da kongres što dostojnije ispade. Svi su jedno, svi su složni, svi rade i doprinose i žrtvuju se da se Krist proslavi. Ne sabiru se samo dvojica ili trojica u njegovo ime, nego hiljade, te iz toga slijedi, da je On među njima i s Njime njegov blagoslov!

Treći uspjeh je odgojnog značenja. Sa kongresa vraćaju se učesnici svojim kućama okrepljeni sviješću, da nijesu osamljeni u svojoj vjeri i u svojoj odanosti prema Kristu, Crkvi i Papi. Ponose se, da su katolici i štovatelji Presv. Euharistije. Oni se pače osposobljuju i za pojedinačko ispovijedanje svete vjere i mušku obranu vjerskih istina i tako lako ne nasjedaju zavodnicima, koji truju duše svojim klevetama i lažima. To je posve razumljivo, jer na kongresu redovito nastupaju dobri govornici, koji pobijaju zablude proti vjerskim svetinjama i pružaju pobude za život po vjeri.

Četvrti je uspjel moralan. Svaki euh. kongres je za narod, koji inače zbog siromaštva nikuda ne ide i ništa osobita ne vidi, vanredan događaj u njegovu svakidašnjem životu. Diže mu dušu, a mašta mu se puni lijepim slikama, koje su u tijesnoj vezi s proslavom Presv. Euharistije. Kroz godine i godine ne zaboravlja on kongresa, nego mu je on oslonom u mnogim teškim časovima života, brani ga od pada i daje mu jakost, da ustraje u dobru i ostane vjeran Kristu i Crkvi.

Peti uspjeh kongresa jesu praktične aktuelne rezolucije, koje se primaju i obično povjeravaju posebnom odboru, da ih sustavno provodi u život. One donose narodu posebne blagodati, jer utječu znatno na dizanje vjerskog života.

Posve je isključeno i upravo nemoguće, da dobro organiziran, dobro izveden euh. kongres ne urodi velikim plodovima za narod, radi kojega je bio priređen. »Ja ljubim one, koji mene ljube.«[34] Božji blagoslov ga prati i biva jasno, zašto Krist sam po svojem zamjeniku Papi te kongrese toliko pozdravlja i promiče. *Oni su danas potrebiti, oni su sjajno sredstvo, da se mase naroda okupe oko Krista i Crkve i da se s njima što čvršće povežu za svoju pravu i istinsku sreću.*

OBILJEŽJE EUH. KONGRESA

Naglasilo se da moraju euh. kongresi biti pravilno i dobro organizirani! Kad oni ne bi bili tako organizirani, znali bi doista postati samo prosta vanjska, pa makar bila to i velika manifestacija. Radi toga je pitanje, kako treba euh. kongrese organizirati, vrlo važno, da ih Bog sa svojim blagoslovom prati.

Načela, pravila, pobude, pogledi, itd., koji će se ovdje iznijeti, odnose se na priređivanje euh. kongresa manjeg opsega, dakle na dijecezanske, pokrajinske, okružne i dekanijske kongrese. Kongresi internacionalni, nacijonalni (za čitavu državu ili za jedan čitav narod), i interdijecezanski zahtijevaju svaki za sebe poseban postupak, prema tome poseban studij kako da se od slučaja do slučaju provedu, jer se okolnosti i prilike, u kojima se zbivaju, znadu vrlo razlikovati. Na takove se kongrese ovdje ne možemo obazirati.

Mnoge stvari su ipak svim euh. kongresima zajedničke:

Svaki je euharistijski kongres javna strogo vjerska priredba.

Svrha je svakomu euh. kongresu proslava Velike Tajne Presv. Olt. Sakramenta, proslava Krista, koji kao Bog i čovjek istinski, stvarno i bitno pribiva među nama pod prilikama kruha u Presv. Euharistiji. Vjeru u tu nazočnost svaki euh. kongres posebno naglasuje, oživljuje, proširuje i primjenjuje u životu.

Svaki euh. kongres treba da nadležna crkvena vlast dozvoli, odobri, blagoslovi i preporuči.

Za uspjeh svakog euh. kongresa treba mnogo raditi, ali u prvom redu mnogo moliti se Bogu.

Organizaciju svakog euh. kongresa treba da preuzme i provede odbor u tu svrhu izabran, koji se ima samo tomu poslu posvetiti.

Na svakom euh. kongresu dolaze do izražaja tri momenta, koji se stapaju u službi iste svrhe: duhovni, naučni i tehnični. Prvi otvara duše Isusu, drugi širi znanje o Isusu, treći ga slavi vanjskom ljepotom i vanjskim redom.

Svi vjernici bez razlike imaju kod euh. kongresa aktivno sudjelovati, ali navlastito mladež i djeca treba da imadu kod njih privilegovane pozicije, jer je to izričito Isusovo naređenje: »Pustite djecu, neka dolaze k meni i ne branite im, jer je takovih kraljevstvo Božje.«[35]

PRIPRAVNI ODBOR

Nakon što nadležna vlast pristane i izjavi, da će se u određeno doba prirediti euh. kongres za čitavu biskupiju ili dio biskupije ili za ovaj ili onaj dekanat, izaberu se što prije bar glavna lica u pripravni odbor. Tome se povjeri organizacija i provedba kongresa s ovlaštenjem, da može u tu svrhu odabrati sebi i druge saradnike.

Pripravni odbor, pošto se radi o važnoj stvari vjerskog života u biskupiji, treba da se smatra delegatom mjesnog biskupa, te je prema tome dužan, da ništa važna ne predloži i ne učini bez znanja i odobrenja biskupa te da biskupa redovito izvješćuje o napredovanju rada za euh. kongres.

[35] Mk. 10, 14. — [36] Iv. 15, 5.

Netom se držanje kongresa odredilo, neka se to kratko odmah i navijesti: dijecezi, okružju, dekanatu, prema tome, da li je kongres namijenjen čitavoj dijecezi, stanovitom okružju ili nekom dekanatu. Svećenstvo će to uzeti s velikim veseljem na znanje i ravnanje i svi će dobri vjernici u tome gledati odraz volje Božje, pa će nastojati svaki po svojim silama, da joj se odazovu. Agitacija za kongres neka se ne širi preko granice onog kraja, komu je namijenjen, ako nadležni faktori dogovorno drukčije ne zaključe.

Zajedno s objavom kongresa neka se organizira i molitvena akcija, da Bog kongres blagoslovi. To može učiniti dakako samo nadležna crkvena vlast i valja prepustiti njezinoj uviđavnosti, kako će ona to konkretno provesti: svećenici obavljaju posebne molitve u sv. misi, dušobrižnici mole s narodom u nedjelje i blagdane određene molitve prije i poslije podne, vjeroučitelji prikazuju Bogu s djecom po koju kratku molitvicu prigodom katehetskog sata u školi, vjerskim se udruženjima naređuje da u stanovite dane drže neke pobožnosti, koje odgovaraju njihovim pravilima, samostanske se obitelji napose zamole da čine to isto; sve se pobožne duše pozovu, da svoja dobra djela i svoje molitve Bogu prikažu za uspjeh kongresa itd. *Neka se pamti, da od dobro organizirane molitvene akcije ovisi sav uspjeh kongresa.* Ona usmjeruje sve više i više glavnu pažnju i glavnu težnju na duhovni momenat u kongresu i otvara Isusu duše već mnogo prije njegova otvorenja, širi i budi sama od sebe zanimanje za kongres, da vjernici za kongres žrtvuju, da za nj doprinose i da na njemu učestvuju. Povrh svega ona zazivlje blagoslov Božji na kongres, a to je glavno, jer ako igdje, to vrijedi u našem slučaju ono, što je Isus rekao: »Bez mene ne možete ništa učiniti.«[36]

Dijecezanski kongres treba odrediti i javnosti saopćiti punu godinu dana prije nego se drži. Već sama ta činjenica vrlo mnogo doprinosi, da se širi zanimanje za kongres. Odmah na početku zime osniva se Pripravni mjesni odbor. Dašto da kod toga valja uvijek računati sa prostranošću biskupije i s mjestom u kojem se za biskupiju kongres priređuje. Tri mjeseca prije kongresa razašilju se po biskupiji proglasi za kongres. Nakon toga proglasa objavljuju se sve češće potanja izvješća o napredovanju rada. Barem mjesec dana prije mora biti program kongresa potanko utanačen i objavljen.

Za držanje okružnog ili dekanijskog kongresa treba biti na čistu bar oko Nove godine, jer je najbolje početi Novu godinu, osobito u odnosnom okružju ili dekanatu s geslom: Ove ćemo godine što ljepše proslaviti Krista u Presv. Euharistiji! Svi će se tome veseliti. U mjestu pak, koje je za kongres određeno, osnovat će se skoro za tim pripravni odbor za priredbu kongresa. Daljnji postupak bit će više manje nalik *onomu koji je već* sprijeda naveden.

* * *

Kako da se sastavi pripravni odbor? To je vrlo važno pitanje. Odbor je sredstvo Božje volje, koja je kongres odredila. Čim je bolje odbor sastavljen, tim će bolje raditi. Razumije se, da spadaju u odbor samo lica besprikornog kršćanskog života u svakom pogledu. Idealno bi bilo, kad bi se kod sastavljanja odbora jedino pazilo na stvar, kojoj treba služiti, a ne na razne obzire prema osobama ili drugim riječima, kad bi se gledalo na organizatornu sposobnost, nesebičnost, radinost i razboritost a ne toliko na precendenciju zbog dostojanstva službe ili starosti. Da se izbjegne neugodnostima, koje imaju svoj izvor u ljudskim običajima, a s kojima treba ipak računati, biće koji put dobro, osobito kad se radi o dijecezanskom kongresu u većoj biskupiji dakle o kongresu većeg stila, da se izabere Počasni odbor (predsjedništvo, podpredsjedništvo, odbornici) i uz njega Pripravni odbor. Često će biti najuputnije, da pitanje izbora

prvih članova u pripravnom odboru riješi nadležna crkvena vlast t. j. da ih biskup auktoritativno imenuje uz ovlaštenje da mogu oni sami druge članove kooptirati i određivati otsjeke prema stvarnoj potrebi.

Dakle u pripravni odbor neka se imenuju samo najsposobnija i najagilnija lica, koja ulaze u odbor bez ikakovih ličnih ambicija s jedinom svrhom, da se za kongres nesebično žrtvuju i rade u svakom pogledu e da bude proslava Euh. Spasitelja što ljepša i dostojnija, a duhovna korist duša što veća makar bi njihove žrtve i njihov rad poznati ostali samo Bogu. Broj članova u pripravnom odboru neka ne bude odviše velik, jer prevelik broj redovito smeta zajedničkom radu; najbolje je, kad su u njemu pored predsjednika još dvojica suradnika: bilježnik i blagajnik, i još samo pročelnici pojedinih otsjeka.

Pretsjednik treba da sve drži u evidenciji i da sve vodi. On treba da bude spreman osobito zadnje sedmice i napose u zadnje dane na najveće napore!

Za poslovanje odbora, osobito kad se radi o kongresu većeg opsega, važno je, da se prema iskustvu postupa ovako:

a) za prepisku neka se vodi poseban zapisnik, u koji se bilježi svaki dopis, koji se odašilje i koji se prima;
b) svaki dopis neka se numerira;
c) zanimanicima treba svaku stvar pismeno javljati;
d) svu prepisku treba čuvati;
e) okružnice župama neka se ne dostavljaju pod istim brojem, nego svakoj župi pod posebnim brojem;
f) između odbora i župa okružja, kome je kongres namijenjen, neka se podržava što uži kontakt;
g) netom pretsjednik opazi intrige i zapreke, neka nastoji, da ih odmah razborito paralizira.

Otsjeci neka se osnivaju prema zbiljskim potrebama, da ne dođe do razmirica i sukoba. U Sarajevu bilo ih je za pripremu Euh. kongresa god. 1932. jedanaest, ali se radilo o kongresu u velikom stilu. Nekoji su otsjeci kod svakog kongresa više manje potrebiti, kao n. pr. otsjek za red i poredak, otsjek za dočekivanje gosti te njihovu nastanbu i prehranu, otsjek za ukrašivanje, otsjek za djecu i mladež uopće, otsjek za liturgične sve-

čanosti itd. Sve te stvari su plod života, koji se razvija pod uplivom konkretne ideje kongresa i nastojanja za njegovu realizaciju, te je suvišno, da se u to ovdje potanje upuštamo.

DUHOVNI MOMENAT

Duhovni je momenat u kongresu najglavniji i najsvetiji. Radi toga mora biti samo njemu sve podređeno i sve ostalo valja da samo taj momenat promiče. Taj duhovni momenat sastoji se u tom, da se duše Isusu otvaraju, da bi Isus u njima sve više i više zavladao. Presv. Euharistija dana nam je radi duša naših. Na kongresu govori i djeluje vjera u nazočnost Isusovu u Presv. Euharistiji. On se nalazi neposredno među nama u našem društvu: Krist Kralj je među nama; istinski i apsolutni Gospodar neba i zemlje je u našem krugu. On, naš najveći prijatelj, je kod nas. Mi ga slavimo i hoćemo da prigodom kongresa javno pred svijetom zasvjedočimo našu ljubav, odanost i počitanje prema Njemu. Svom dušom se radujemo, da možemo to učiniti. Koliko se više Krist pobožno slavi toliko mu se više duše otvaraju. Proslava Presv. Euharistije mora da bude na kongresu što čišća, što pobožnija, što veća i u svojoj primjeni što konkretnija, jer će u istom razmjeru Isus ulaziti u duše i njima zavladati.

Radi toga treba svakako od kongresa odstraniti sve, što proslavi Presv. Euharistiji ne služi;

1. Nemaju mjesta neposredno pred kongresom, za kongresa te neposredno poslije njega profane priredbe bilo koje ruke, koje bi znale biti na uštrb pobožne koncentracije učesnika na kongresu kao na pr. plesovi, pučke profane igre, razne profane atrakcije itd.;

2. ni onim priredbama nema na kongresu mjesta, koje su inače dobre, ali nemaju s ciljem kongresa ništa zajedničkog na pr. izložbe crkvene umjetnosti, predstave i sl.;

3. ne spadaju onamo vrtuljci i slične stvari, koje se pojavljaju na sajmištima; niti

4. prodavači sa svojim šatorima i raznom robom pod njima;

5. u svakom slučaju neka budu daleko od mjesta za javnu zaključnu pobožnost, za javnu sv. misu (ako se drži pod vedrim nebom) i od kongresnog zborovališta trgovački šatori i slično;

6. ne spadaju na kongres priredbe izletnika, koji nijesu iz okružja, komu je kongres namijenjen, jer ti izletnici nijesu disponirani u duhu kongresa, oni obično dolaze iz puke znatiželje, pa ne će biti narodu na edifikaciju, nego će samo smetati. Eto radi toga ponovno pravila: ne treba agitirati za kongres izvan okružja, kome je namijenjen!

Priprava

Duhovnu dispoziciju za kongres neka se sustavno stvara u okružju, komu je kongres namijenjen, a osobito to treba činiti u mjestu samog kongresa.

Prava će se dispozicija postići:

1. Molitvom, kako je već istaknuto.

2. Govorima dot. propovijedima, koje drže svećenici u okružju, komu je kongres namijenjen, kroz nekoliko nedjelja pred kongresom.

3. Trodnevnicama, dot. devetnicama, koje se drže u svim župnim crkvama toga okružja.

4. Koji put bi bilo dobro, da svećenici određeni od pripravnog odbora obilaze župe na teritoriju okružja, da drže posebne govore o cilju najavljenog euh. kongresa.

5. U svakoj župi na teritoriju okružja treba vjernicima pružiti što zgodniju prigodu za sv. ispovijed. Polazak na euh. kongres ima se smatrati kao pravo hodočašće s jedinom svrhom, da se Isus u Presv. Euharistiji u mjestu kongresa što pobožnije i svečanije proslavi. Stoga geslo: Svi hodočasnici, koji hoće i žele istinski sudjelovati kod te proslave, treba da se sami najprije s Isusom po pobožnoj sv. Pričesti sjedine. Toliko valja do krajnih mogućnosti naglašivati i provađati, jer euh. kongres mora da bude za sve nada sve sveta stvar.

6. Razumije se, da se svaki dan zadnje sedmice, osobito pak za vrijeme trodnevnice u svim crkvama okružja kroz četvrt ili pola sata radi kongresa ima razlijegati svečano slavljenje zvona ujutro, opodne, uvečer.

7. Sve to vrijedi u prvom redu za samo mjesto kongresa. Trodnevnica dot. devetnica obavlja se u crkvama, koje treba da su u svakom pogledu što sjajnije iskićene. Odbor mora polučiti, da doista ne bude u mjestu čovjeka, koji ne će bud direktno bud indirektno kod proslave sudjelovati. Vjera

u božansko kraljevsko dostojanstvo Isusovo, ljubav prema Njemu, oduševljenje za Isusa izmislit će načine i puteve te naći ljude, da se postavljena svrha postigne. Sva će dobra udruženja rado saradivati.

8. Trodnevnica dot. devetnica provada se u liturgičnom pogledu na najsvečaniji način.

9. U mjestu kongresa mora biti toliko svećenika na raspolaganju kroz sve dane trodnevnice dot. devetnice, da mogu svi žitelji u mjestu pristupiti k sv. sakramentima. Ako broji mjesto na pr. 2000 odraslih vjernika treba da je u župi već od prvog jutra trodnevnice barem 7 do 8 svećenika, koji će samo ispovijedati, i to prema stanovitom redu: odmah prvog dana svu djecu i svu žensku mladež, drugog dana žene i muškarce, trećeg dana muškarce itd.

10. Red pristupanja k sv. Pričesti za vrijeme kongresa, a osobito na dan kongresa mora biti tačno određen. Najbolje odijeljeno: sad sv. Pričest za djecu, potom za odraslu mladež, opet za žene i muževe. Svi koji su bili na sv. ispovijedi, neka pristupaju za vrijeme kongresa svaki dan k sv. Pričesti. Vrlo bi dobro bilo, kad bi se svima prije sv. Pričesti, a pod sv. misom držao posebni govor, koji ne bi smio trajati više od pet minuta, ali zato bi morao biti prožet ljubavlju i oduševljenjem za Isusa.

Ispovijed se moli zajednički. Sv. Pričest dijeli više svećenika. Kor pjeva za vrijeme sv. Pričesti euharistijske pjesme. Redatelji u crkvi paze na red.

11. Prvo mjesto za vrijeme trodnevnice dot. devetnice kod večernje pobožnosti ima u crkvi govornik sa svojim govorom. Pobožan i gorljiv svećenik već će znati, koju je dužnost od Boga preuzeo, kad se odlučio, da održi te govore.

12. Iz pojedinih župa ne dolazi se u mjesto kongresa poput kakva izleta, nego bezuvjetno kao na pobožno hodočašće pod crkvenim barjacima i zastavama vjerskih udruženja, moleći, pjevajući litanije i druge pobožne pjesme; svećenik pak neka bude na čelu svojih dobrih župljana, koji će se poredati u grupama po starosti i po spolu.

Sv. ispovijed

Vrlo je važno za svu priredbu, da se učesnicima obilno pruži prigoda za sv. ispovijed. Iskustvo uči, da se redovito premalo misli na to. Ali je činjenica, da izazivlje molitvom pobožno pripremljen euh. kongres upravo bujicu milosti, koja poput poplave zahvaća duše. Narod pristupa u masama k sv. ispovijedi i čezne za sjedinjenjem s Isusom u sv. Pričesti. Stoga mora biti prva briga za mjesni odbor i velika briga za sve dušobrižnike u okružju, kako da toj težnji vjernika besprijekorno udovolje.

1. Dakle neka bude pravilo: Svi vjernici, koji idu na kongres, neka se već kod kuće ispovijede i neka u svojoj župskoj crkvi pristupe na sv. Pričest. Nije baš potrebito, da pristupe k sv. Pričesti u mjestu kongresa, dosta je, da pristupe k sv. Pričesti zbog kongresa i da duhovno obnovljeni pristupe proslavi Presv. Euharistije!

2. To pravilo treba ozbiljno provađati iz ovih razloga:

a) Vjernici, koji traže sv. ispovijed u mjestu kongresa, osobito ako je kongres ograničen na samo predvečerje i sljednji dan, skrbe se u prvom redu da obave sv. ispovijed, ne brinu se za ostale tačke programa i radi toga gube mnogo u duhovnom pogledu.

b) Radi dugog čekanja na sv. ispovijed postaje narod rastresen i nervozan, osobito onda, kad se dugo čekalo a ipak se sv. ispovijedi nije dočekalo. Tako se gubi pobožno raspoloženje i širi nezadovoljstvo.

c) Svećenici, koji dođu na kongres, žele i sami učestvovati kod općeg svetog oduševljenja. Oni su mnogo puta vrlo umorni od ispovijedanja kroz trodnevnicu, i od dalekog puta, što su ga sa svojim župljanima učinili. To ih doista ispričava, što ne mogu biti baš na dan samog kongresa vjernicima u ispovijedaonici u onoj mjeri na raspolaganju, kako to oni očekuju.

d) Zato se mora mjesni pripravni odbor pobrinuti, da u mjestu kongresa bude ne samo u predvečerje nego i na dan samog kongresa što više svećenika u ispovijedaonici, kojima se samo taj posao povjerio. Samo ispovijedanje zaključit će se na početku glavne svečane svete mise.

e) Stoga opet pravilo: sv. ispovijed obavlja se kod kuće. Vjernicima treba to lijepo obrazložiti, da ne bude ni jedan kasnije prigovarao i širio nezadovoljstvo.

Klanjanje

Nema euh. kongresa bez javnog klanjanja.

Klanjanje se redovito priređuje samo u mjestu kongresa.

U slučaju da se kongres proteže na dva, tri dana, određuje se posebna crkva, u kojoj će Svetotajstvo biti izloženo danju i noću.

Crkva sama mora biti što sjajnije iskićena.

Ako se kongres ograničuje samo na predvečerje i dan potom, opaža se na temelju stečenog iskustva ovoliko:

Nije uputno, da je Svetotajstvo kroz čitavu noć izloženo. Gotovo je naime nemoguće, da bi ostala pobožnost i sabranost naroda, koji se u crkvi skuplja, na onoj visini, koju zahtijeva izloženo Svetotajstvo. Narod dolazi često na kongrese iz daleka, pa je umoran i treba počinka i spavanja.

Ako je u programu ponoćka, bit će najbolje, da se klanjanje, koje je možda sa svečanim blagoslovom počelo u 8 sati, s njome zaključi.

Inače neka se drži klanjanje kroz jedan sat ili dva sata između 7 i 10 sati uvečer. Vrijeme klanjanja može se lijepo ispuniti time, da sav narod sudjeluje u pobožnosti (propovijed, litanije, pjesme, blagoslov).

Dakle pravilo:

1. Adoraciju treba provesti u živoj molitvi, kod koje više manje čitava crkva učestvuje; neka se istoj dade značaj svečane javne zadovoljštine za uvrede nanesene Presv. Srcu Isusovu.

2. Adoraciji treba posvetiti svu pažnju: odličnici iz svećeničkog i svetovnjačkog staleža neka budu izmjenično kroz čitavo vrijeme na prvim mjestima u crkvi; crkva neka bude od početka do kraja puna pobožnih klanjalaca.

3. Kroz vrijeme, određeno adoraciji, nema mjesta drugoj atrakciji, koja bi narod rastresla i od Isusa u Presv. Euharistiji odvraćala. Velika bi nastala duhovna šteta za ljude a nanijela bi se i uvreda Kristu Kralju izloženomu na oltaru, kad bi se radi koje podoknice, povorke ili bakljade narod odvratio od adoracije u crkvi, propustio je ili što je još gore zbog toga iz crkve otišao. Sto puta je bolje, da se adoracija ne uvršćuje u program, nego dopustiti, da se šta takva dogodi. Adoracija za vrijeme euharistijskog kongresa pred praznom i mrtvom ili skoro praznom crkvom, velika bi bila blamaža za sam kongres.

Svečana sv. misa

Neka se drži, ako ikako moguće, u hramu! Hram je kuća Božja, isključivo Bogu rezervirano i posvećeno mjesto, koje samo po sebi pobuđuje na sabranost i pobožnost. Da u crkvi bude što više prostora, neka se iz nje iznesu klupe. One će izvan crkve, poredane na zgodnim mjestima, vrlo dobro doći hodočasnicima za odmaranje; u crkvi neka ostanu najviše samo jedna ili dvije klupe za zastupnike javnih vlasti.

Obično se prigovara, da je crkva u konkretnom slučaju za mase naroda premalena i da će biti u njoj prevruće.

Ali vrućina ne dolazi u račun. Narod će crkvu dupkom ispuniti unatoč najvećoj vrućini.

Važniji je drugi razlog da je crkva premalena. Ali ni on sam ne smije da odluči da se sv. misa održi pod vedrim nebom, jer svetoj misi može svatko prisustvovati, makar se nalazio izvan crkve kad radi prenapunjenosti ne može u nju. Dakle u načelu neka se svečana sv. misa prigodom kongresa uvijek drži u crkvi!

Sv. misa pod vedrim nebom izložena je pogibli, da je omete kiša, naljevica i nenadana oluja. Jasno je u takvim nezgodama, koliko radi toga trpi sabranost i pobožnost naroda.

Sv. Misa pod vedrim nebom spojena je redovito i s ovim neugodnostima:

1. narod se doduše okupi oko improviziranog oltara, ali čitave skupine traže hladovinu pa bilo to i na podaljim mjestima;

2. upušta se u razgovore;

3. razni fotografi privlače pažnju na sebe te mogu često smetati i najsvetijim momentima službe Božje;

4. na udaljenim, ali od oltara još vidljivim mjestima, osobito kad se radi o javnim cestama, prolaze i kreću se osobe, pokrivenih glava, u razgovoru, pušeći, osobe pak koje proviruju kroz prozore okolnih kuća ne pokazuju često ni najmanje pobožnosti;

5. vrlo loše djeluje na svečano pobožno raspoloženje kad se sv. misa obavlja na kojem većem trgu, koji ostaje djelomično nezaposjednut tako, da pojedine osobe preko njega

prolaze, nemareći što se u neposrednoj blizini vrši najsvetiji čin;

6. izgradnja podija i oltara pa dolično okićenje jednog i drugog zahtijeva mnogo troška, koji otpada, kad se sv. misa obavlja u crkvi.

Procesija s Presv. Olt. Sakramentom

Ona doduše nije sve kod euharistijskog kongresa, ali ipak bitno spada k njemu, jer u procesiji valja da kulminira javno poklonstvo Isusu u Presv. Euharistiji. Procesija je radi toga zadnji ali najsvečaniji dio svakog euh. kongresa. Ona ostavlja najjače utiske u dušama. Ona mora biti živ odraz duboke vjere, prave pobožnosti i najljepšeg poretka. Procesija je javna svečana molitva; ali ne monoton, nego umjetno sastavljen mozaik, u kojem ima svaka grupa svoju ulogu: jedna moli krunicu Majke Božje, druga pjeva, treća se klanja Srcu Isusovu po litanijama njemu posvećenim, četvrta ga slavi sa zlatnom krunicom, peta opet pjeva, šesta hvali Presvetu Bogorodicu u njezinim litanijama; na određena mjesta dolaze glazbe, koje sviraju isključivo svete pjesme itd. Svi mole, svi pjevaju, svi slave Isusa: djeca, mladići, djevojke, muževi, udruženja, svećenstvo i svjetovne vlasti.

Procesija se redovito završava na trgu, gdje se sav narod okupi pred svojim Spasiteljem u Presvetom Otajstvu. Drži se zadnji govor o vjernosti, odanosti, ljubavi i zahvalnosti prema euhar. Spasitelju, koji je s nama tako dobar. Svečano se narod Isusu posvećuje, a Isus ga blagosivlje, zaori zadnja pjesma...

Oduševljen narod vraća se sretan svojim kućama, pun najljepših dojmova! Kako je dobar Isus!

Razne priredbe

Duhovnim ciljevima služe u kongresima, koji traju na pr. tri dana, i razne priredbe, koje moraju biti u tijesnoj vezi sa Presv. Euharistijom na pr.:

1. misijska izložba s misijskim predavanjima;
2. izložba liturgičnih paramenata i liturgičnog posuda;

3. izložba predmeta nabožne umjetnosti ,koji se odnose na Presv. Euharistiju;
4. duhovni koncerat;
5. akademija;
6. glazbena produkcija koje sv. mise poznatih komponista;
7. oratorij;
8. pozorišne predstave itd.

Ali bez obzira na gornje treba kod svakog euh. kongresa osobito paziti na slijedeće momente, koji su u stanju da ostave u dušama neizbrisive dojmove:

1. Uoči glavne svečanosti procesija u proslavu Presvete Bogorodice kroz bogato rasvijetljene ulice, uz opću svečanu rasvjetu kuća, brežuljaka i brda; uz pratnju glazbe, koja udara Marijine pjesme; uz slavljenje zvona i pucanje mužara (dakako pod vodstvom apsolutno razboritih ljudi, inače neka izostane). U procesiji nosi se kip ili slika Prebl. Djevice Marije, koju prate u bijelo odijevene djevojčice ili dječaci. Svi učesnici u procesiji drže užgane svijeće u rukama.

2. Noćno klanjanje u sjajno iskićenoj i rasvijetljenoj crkvi. Ono mora da bude puno svetog života, dakle ispunjeno s euharistijskim pjesmama, krasnim pjevanim litanijama, propovijedi, blagoslovom itd.

3. Zajednička sv. Pričest djece, mladića i muževa, djevojaka i žena, kod kongresa u većem stilu dakako u raznim što ljepše ukrašenim crkvama, uz pjevanje i primjerne kratke govore.

4. Svečani doček hodočasnika. Ako se radi o procesijama, koje dolaze na glavni dan u jutro u mjesto kongresa, neka se odredi sat njihovom dolasku, da bude zajednički doček i prolazak kroz ulice što veličanstveniji.

5. Teoforična procesija.

6. Zaključna svečanost nakon svršene procesije pod vedrim nebom kod improviziranog oltara sa zadnjim kratkim govorom, s posvetom Presv. Srcu Isusovu, s himnom Tebe Boga hvalimo, blagoslovom i zaključnom pjesmom, koju pjeva sav narod.

NAUČNA STRANA

Euh. kongres je sjajna prigoda, da se narodu obrazlože načela, istine, nauke i zahtjevi katoličke vjere, koji su radi općih prilika najaktuelniji, jer se njihova valjanost ili osporava ili potkapava i njihova kompetencija

mimoilazi i odbija, ili se šire i uvađaju vjerskim istinama protivne tendencije. Pa i velikim pozitivnim pobudama treba da služe naši kongresi! Nema bolje prigode, da se narod oduševi za život po vjeri, za odanost i vjernost prema Crkvi i Papi! U kongresima, koji traju više od jednog dana, mogu se u posebnim sekcijama raspravljati važna dnevna pitanja, a rezultat tih raspravljanja bit će rezolucije, koje će odobriti nadležna crkvena vlast i koje se nakon toga na kongresu oglašuju kao smjernice zajedničkog sustavnog rada na čitavom teritoriju, kome je kongres namijenjen.

Pripravni odbor ima stoga vrlo važan zadatak, da najprije ustanovi, kojoj temeljnoj ideji treba da posluži proslava Presv. Euharistije, da se doista poluči u njegovu okružju duhovna obnova naroda. Što želimo na kongresu narodu objasniti? Na to pitanje valja konkretno odgovoriti. Tako je bilo na svim velikim kongresima. Idejni program Međunarodnog euh. kongresa u Chicagu god. 1926. bio je: Euharistija i kršćanski život; u Beču god. 1912.: Upliv Euharistije na posvećivanje naroda, na razne socijalne staleže, za jedinstvo Crkve; u Sydney-u g. 1928.: Euharistija i Presveta Djevica Marija; u Dublinu g. 1932.: Euharistija i Irska; euharistijski apostolat irskih svetaca i misijonara u svim zemljama. U Zagrebu bio je na našem velikom kongresu g. 1930. idejni program: Po Mariji k Isusu itd.

Kad je odbor s tim temeljnim pitanjem na čistu, mora se odmah baviti daljnjim pitanjem, kako da se idejni program konkretizira. Ako traje kongres više dana i ako se drže svečana javna zborovanja, na kojima nastupaju po dva ili tri govornika, onda je jasno, da će oni biti glavni tumači idejnog programa. Pored svečanih javnih zborovanja drže se sjednice u raznim sekcijama na pr. za muževe, za žene, za odraslu žensku mladež, za mladiće, za visokoškolce, za razne korporacije itd. — a posvuda se referira, raspravlja i zaključuje u obimu idejnog programa konkretnog euh. kongresa. Pridolaze k tomu crkveni govori u mjestu kongresa, koji se drže

ujutro i na večer u svim crkvama, a na zaključni dan prigodom svečane sv. mise i prigodom teoforične procesije. Vrlo važni i vrlo zahvalni su ti govori, jer ih slušaju ogromne mase naroda.

Ako je kongres ograničen samo na predvečerje i dan potom, bit će raznih govora i referata manje, ali njihova važnost ostaje ista.

Pripravni odbor mora dakle što prije sastaviti program govora za javna zborovanja, crkvenih govora i referata i valja da temata za pojedine slučajeve tačno odredi.

Nekoja temata ne smiju izostati ni na jednom euh. kongresu, jer bez njih pravog euh. kongresa ne možemo ni misliti, a ta bi bila označena općenito po sadržaju, jer konkretno mogu i drukčije glasiti, ova:

1. Euharistija i Presv. Bogorodica, jer samo po Presvetoj Bogorodici imamo Isusa i dosljedno Euharistiju.

2. Euharistija i Papa, jer isti Isus, koji je u Euharistiji među nama prisutan, nama govori i naučava nas preko Pape, koji je njegov vidljivi zamjenik.

3. Euharistija i mladež, jer je to volja Isusova: Pustite ih da dođu k meni i ne branite im.

Pripominje se, da se na pr. u mjestu kongresa u svim crkvama u jutro i na večer istovremeno drži liturgična služba Božja, a kod te u svakoj crkvi crkveni govor o istoj temi.

* * *

Kad je program govora sastavljen i temata konkretno određena, nastupa za pripravni odbor daljnji vrlo važni zadatak, da za svaku temu potraži zgodno lice, koje bi preuzelo govor na temelju predložene teme. To je često veoma teška stvar. Pripravni odbor dotično onaj odbornik, kome je sve to povjereno, mora se što ranije dati na posao, inače će sigurno nastati neprilike. Najdalje do Uskrsa, osobito za kongrese većeg stila, moraju biti sve te stvari potpuno uređene!

Pripravni odbor mora čvrsto stajati na stanovištu, da treba svaku temu pismeno izraditi te eventualno napisani elaborat njemu predložiti na pregled.

Temata neka budu uvijek povezana s Presv. Euharistijom i praktična t. j. da odgovaraju duhovnim potrebama vjernika. Neka se ne zaboravi, da vlada u velikim dijelovima naroda često upravo očajno neznanje temeljnih vjerskih istina i činjenica. Zadužit će duše oni govornici, koji s tim prilikama računaju te svoju temu obrade za dohvat i takvih slušatelja. Što koristi, da se u inače krasnom i vrlo brižljivo sastavljenom govoru rješavaju zanimivi vjerski problemi sadašnjice, ako među slušateljstvom ima ljudi, koji nijesu na jasnu ni s pitanjima, koja se tretiraju u prvom razredu pučke škole?

Propovijedi i govori neka budu kratki, jer inače umaraju. Pripravni će odbor dobro učiniti, ako odredi bar približno, kako dugo smije govor trajati.

Govori, makar kratki, neka budu ipak tako sastavljeni i tako izgovoreni, da publiku oduševe.

Opaža se, da govori često nemaju onog efekta, koji bi se s pravom mogao očekivati, kad se pomisli na trud, vrijeme i trošak, koji su s njima povezani. Ako se drže pod vedrim nebom, ljudi u najvećem dijelu govornika ne čuju ili ne slušaju, šapuće se, šeće se i polazi amo tamo. Stoga neka se nastoji, da se postave megafoni! Inače neka se govori i referati drže u zatvorenim prostorijama ili na trgovima posve okruženim od kuća!

Preporuča se, da ne bude previše govora i referata osobito ako je vrijeme odmjereno, jer bi to znalo biti na uštrb samih religijoznih čina i duhovnih dojmova.

TEHNIČNA PROVEDBA

»Sve je bilo krasno organizirano. Vladao je najljepši red.« Čuvstva zadovoljstva pune hodočasnike, kad se na povratku kongresa to ističe i taj glas ide od ustiju

do ustiju. To je najveće priznanje mjesnom pripravnom odboru.

Od načina, kako se kongres tehnički pripremio i proveo, ovisit će bitno i njegov uspjeh. Baš na tom području mogu svjetovnjaci vrlo mnogo sarađivati, pače u većini grana tehničkog rada oni su spretniji nego svećenici, jer imadu radi svojih praktičnih zvanja više iskustva ili više smisla za to. Bez njih se euh. kongres ne da dobro provesti. Ali vrlo rado će oni sarađivati i pokazat će upravo čudesa samozataje i požrtvovnosti, samo da bude proslava dragog Spasitelja u Presv. Euharistiji prigodom kongresa u svakom pogledu što veličanstvenija.

Polje tehničkog rada prigodom euh. kongresa vrlo je široko.

To ćemo najbolje vidjeti, ako to polje podijelimo na pojedine otsjeke. *Ne činimo to radi toga, što bi svi ti otsjeci kod svake euh. priredbe bili potrebiti, nego radi toga, da možemo lakše na mnoge stvari svratiti pažnju. Koje zadatke imadu dakle s tehnične strane pojedini otsjeci?*

Otsjek za liturgične funkcije

Ako se pripravni odbor po prethodnom odobrenju nadležne crkvene vlasti u načelu odluči, da će se iz posebnih važnih razloga svečana sv. misa na glavni dan kongresa održati pod vedrim nebom, onda treba:

1. odrediti prostor za sv. misu, najbolje trg, zatvoren sa svih strana kućama;

2. pripremiti podij, oko 1½ metra visok, a na njem oltar i sve ostalo za svečanu sv. misu, podij mora biti prilično prostran i sagovima pokrit, radi sunca treba podij postaviti na mjesto, koje će biti za vrijeme sv. mise više manje u sjeni. Za sam oltar treba u smislu odredbe Sv. Kongregacija obreda od 26. ožujka 1929. na podiju pripremiti šator, da bude sv. čin zaštićen protiv vjetra od triju strana i još odozgo;[37]

3. odrediti prostor za pjevački zbor i mjesto za govornika prigodom svečane sv. mise i zaključne pobožnosti nakon teoforične procesije.

---

[37] Cfr. »Katolički List« 1930., str. 167, naredenje sub. II.

Ali otsjek za liturgične funkcije mora riješiti i mnoštvo drugih pitanja:

1. on poskrbljuje sve vrsti liturgičnog ruha, da bude uvijek pri ruci svećenicima kod raznih crkvenih funkcija. Nekoji su mišljenja, da bi sjaju na pr. teoforične procesije mnogo pridonijelo to, kad bi svećenici na njoj učestvovali odjeveni prema stupnju svoje službe u najljepše paramente: u mitri, pluvijalu, kazuli, dalmatici. Dakako da bi u tom slučaju morao pripravni odbor zamoliti svećenike, da donesu paramente sa sobom;

2. on organizira zajedničku sv. Pričest, osobito onu za djecu i za mladež. Tom poslu treba posvetiti svu pažnju. Svečanosti neka se dade što veći vanjski sjaj;

3. on određuje, koji će crkveni dostojanstvenici, svećenici, klerici i ministranti obavljati kod pojedinih pobožnosti koju službu;

4. on se brine, da budu sve vrste liturgičnog posuđa na raspolaganju (na pr. dovoljan broj kaleža i ciborija), da su već pred kongresom pripravljene čestice (na pr. u župi od 2000 odraslih žitelja barem 5000), koje će služiti za konsekraciju i dijeljenje sv. Pričesti. Lomljenje čestica u ovako svečanim zgodama velika je neprilika za svećenika i za vjernike;

5. on se stara među ostalim i za to, da djeca nauče euharistijske pjesme, koje će pjevati za vrijeme procesije; on organizira dječake i djevojčice u bijelini, koji će za vrijeme procesije desno i lijevo od baldakina pratiti Isusa u Presv. Olt. Sakramentu; dječake i djevojčice, koji će pred Njim Njemu u počast sipati cvijeće; koji će nositi euharistijske embleme itd.

Otsjek za vanjski sjaj

(može se podijeliti na otsjek za ukrašivanje, glazbu, procesiju).

Vanjskomu sjaju doprinosi:

1. rasvjeta svih kuća i okolišnih brda u predveče kongresa;

2. okićenje crkvi, ulica i kuća; ako je kongres u gradu na moru: iskićenje obale i brodova; kićenje zborovališta dot. dvorana, u kojima će se održati razna zborovanja, priredba slavoluka;

3. svečano slavljenje zvonima;

4. svečani dočeci vanjskih hodočasnika;

5. nastup glazbe; ali kod glazbe treba strogo paziti, da ne svira niti jednoga komada, koji ne služi proslavi Presv. Euharistije i koji vjernike ne pobuđuje na pobožnost; samo uz taj uvjet može se glazba na kongres pripustiti; za eventualne prestupke neka se već unaprijed utanače posebne sankcije.

Zadatak je otsjeka, da organizira i odredi, kako i kada imaju da nastupe pojedina lica i skupine te da besprikorno funkcijonišu.

Za ukrašivanje neka se zainteresira što veći i što širi krug vjernika. Cvijeće ili zelenilo, po bojama podijeljeno i propisno priređeno dot. povezano, poskrbit će mladići i djevojke sa sela i dovesti u mjesto kongresa. Za kićenje oltara i zborovališta može lijepo poslužiti razno seljačko ruho kao ručnici, stolnjaci, starinski rupci itd. Ako otsjek na vrijeme započne sa svojim poslom, nema bojazni, da ne bi ljubav i gorljivost njegovih članova na sve mislila i sve našla, samo da dužnost svoju što savjesnije izvrši.

Za procesiju vrijedi pravilo da se ona ima prema određenom rasporedu pravilno i neprekidno odvijati od početka do kraja t. j. od mjesta gdje je započela, pa do mjesta na kome se zaključuje. Kad bi se umetnulo u program procesije, da ona na nekom mjestu ima stati (na pr. radi blagoslova ili govora), a potom da se opet nastavi do mjesta gdje bi se imala zaključiti, više je nego sigurno da bi se red poremetio i da bi nastala nepoželjna zbrka.

U procesiji nastaju često praznine, koje neugodno djeluju. Praznine se pak javljaju radi toga, jer učesnici hoće da sve vide i da uživaju veličanstvenost svete priredbe i panorame, pa se okreću natrag, desno i lijevo, zaustavljaju se za časak, premda bi mogli i stupajući naprijed sve ono vidjeti. Javljaju se i radi toga, što neke skupine stupaju brže od drugih, ili radi kojekakvih pomutnja koje nastaju u procesiji (na pr. neka osoba padne na tlo ili joj pozli) itd. Dužnost je redatelja, da na to osobito paze i da svaki nered, zastoj i prazninu u zametku zapriječe.

Djeca i mladež treba da zauzmu korporativno odlično mjesto ne samo na kongresu uopće, što se već istaknulo, nego napose i kod procesije. Impozantno djeluje, kad i muški svijet nastupa korporativno (mladići napose, muževi napose), jedni i drugi u svojim udruženjima, pod svojim barjacima, uopće ako je sve po spolu, po starosti i po staležima (na pr. svećenstvo napose) podijeljeno. Neki misle, da je katkada zgodnija podjela po župama. S tim pitanjem treba biti na čistu, i prije odlučiti kako će se procesija urediti, a onda je treba pravovremeno organizirati! Inače će bez dvojbe stradati red i trpjeti sama svečanost.

Nijedan dio procesije ne smije biti pasivan i nezaposlen. Pojedine skupine ili pjevaju ili mole, kako se to već na drugom mjestu reklo. U skupinama, gdje toga nema, započet će naskoro razgovori.

Otsjek za red i poredak

Njegov je zadatak, da organizira na vrijeme potrebiti broj redatelja, da ih podijeli na skupine te ih točno uputi u njihove dužnosti i poslove:

Redatelji moraju biti vesela nasmijana lica, uljudni i puni takta, uvijek uslužni i spremni, da u svemu slušaju svoga vođu.

Otsjek izabire za sve redatelje vrhovnog vođu, dakako najzgodnije lice, uslužno i požrtvovno, koje ne zna za nervoznosti. Netom bude izabrano i čim mu je taj zadatak povjeren, nema više nitko prava, da se miješa u njegov djelokrug. On će se brinuti za sve, on će svemu doskočiti, samo ga treba upozoriti na ono, što on možda ne zapazi.

Redatelji imaju posebne znakove, po kojima ih svatko raspoznaje i znade koga ima pred sobom.

Oni se dijele prema potrebi na više skupina, a svaka skupina ima svog skupinskog vođu. Skupine bi mogle biti primjerice slijedeće:

1. za doček gostiju. Ta skupina dočekuje goste na svakom kolodvoru, zbog toga je dobro, da ima u blizini svoju sobu dot. pisarnu. Oni otpraćuju goste u njihove stanove prema uputama, koje su primili. Porazdijele se po glavnim ulazima u mjesto, da pripreme doček hodočasnika, koji dolaze u procesijama na kongres i da im budu u svemu na ruku;

2. za poredak na ulicama. Redatelji bit će uvijek spremni, da hodočasnicima budu pri ruci, ako se u kojoj stvari obrate na njih;

3. za poredak u crkvama;

4. za poredak za vrijeme svečane sv. mise;

5. za poredak na zborovalištima;

6. za poredak u procesiji.

Na otsjek za red i poredak spadala bi također briga za higijenu i briga za eventualne nezgode i nesreće prigodom kongresa.

U tu će se svrhu obratiti na mjesne liječnike za saradnju.

Otsjek za prometna sredstva, za doček gostiju i njihovu nastanbu i prehranu

Otsjek određuje lica, koja goste prigodom njihova dolaska u mjesto svečano pozdravljaju, on šalje na odnosna mjesta u istu svrhu i glazbu itd.

On vodi brigu:

1. Za postignuće pogodne vožnje na željeznicama, parobrodima, autobusima itd. Najsigurnije i najbrže postigne se to s ličnom intervencijom u Beogradu, dot. ako se radi o parobrodima u sijelu odnosnog parobrodarskog društva. Pravodobno treba osigurati vlakove i parobrode, najbolje ličnom intervencijom;

2. za nabavu legitimacija i pripremu ovih ili onih certifikata;

3. za nabavu znački i raznih prigodnih publikacija;

4. za nastambu itd.

Briga za prehranu vrlo je riskantna stvar, ako je otsjek vodi i za nju odgovara. Ali svakako njegov je zadatak, da se pobrine za stanovite ugodnosti na korist kongresista radi prehrane, stanova, ulaznina. Prehrana neka bude dovoljna, dobra i jeftina. **Strogo neka se nastupi proti strankama, koje hodočasnike i siromašni narod iskorišćuju. U toj stvari treba dati redateljima posebne stroge upute.**

Finansijski otsjek

Svaka priredba je skopčana s manjim ili većim izdacima u gotovu novcu. Kod običnih euh. kongresa, koji traju samo dan s predvečerjem ti izdaci ne će biti preveliki i naći će se redovito izlaz, da se lijepo i mirno urede. Na to treba bezuvjetno paziti. Za pripravni odbor velika je neugodnost, kad nakon svršene priredbe mora konstatovati veći manjak, za koji on odgovara. Takove neugodnosti mogu koji put tako djelovati, da se pojavljuje i širi raspoloženje proti samim priredbama euh. kongresa, jer da ih ima previše, da se plodovi ne zapažaju dotično da plodovi ni izdaleka ne odgovaraju radu i žrtvama, koji se u kongrese ulažu itd., dakle neka vrst defetizma proti euh. kongresima.

Osobe, dot. otsjek, kojima je povjerena briga za podmirenje izdataka, treba da zbilja realno postupaju, da ne bude kasnije gorčine i neugodnosti. Za to neka budu iskusne sile, koje će znati, kako će se doći do potrebitih sredstava. Kod toga mora da važi načelo: sve izdatke treba podmiriti pomoću onih sredstava, do kojih se može doći u okružju, kojemu je kongres namijenjen. Bezuvjetno ima se odustati od toga, da se otsjek za pripomoć obraća na lica bilo fizička bilo juridička izvan svoga okružja.

Razni izdaci će izostati, ako otsjek uspije, da neke inače potrebite stvari isposudi od vjernika u mjestu (na pr. daske i grede za podij pod oltarom, za tribine, za slavoluke itd.) ili ako vjernici ručni rad obavljaju badava, radi Boga.

Event. sakupljanje dobrovoljnih doprinosa neka se povjeri posve pouzdanim osobama. To isto vrijedi za rasprodavanje kongresnih značaka i publikacija.

Legitimacije treba bezuvjetno dostavljati u preporučenim pošiljkama.

Neka se također pravovremeno riješi pitanje, da li će otsjek za neke ličnosti preuzeti dužnost uzdržavanja ili ne, i ako se na to odluči, neka konkretno odredi te ličnosti.

Valja također riješiti pitanje, u kojem će se obliku prirediti zajednički ručak na zaključni dan kongresa, jer ga je radi raznih odličnih učesnika teško propustiti. Prevladava mišljenje, da je pitanje zajedničkog ručka najzgodnije riješeno, ako se priredi u primjerenom lokalu, pa da svi, koji se prijave, ručak plate.

Izdaci će biti znatno manji, ako stanbenom otsjeku uspije naći privatnike, koji će svoje sobe i druge prostorije dati za goste kongresa badava. U tome slučaju ne će se tražiti od nadležnih vlasti da ustupe na porabu školske prostorije, jer se te otstupaju samo uz uvjet, da se kasnije ne samo pročiste, nego i desinficiraju, što je skopčano s prilično velikim troškovima.

Nekoji su mišljenja, da bi finansijski otsjek došao do lijepe pripomoći, kad bi razna udruženja na teritoriju okružja priredila razne predstave sa svrhom, da čisti ostatak pošalju za kongres.

Prodaja devocijonalija bi mogla dati lijepe prihode, ali je u vlastitoj režiji teško izvediva, svakako ovisi uspjeh o dobroj i promišljenoj organizaciji.

Lijepu pripomoć bi mogli dati plemeniti dobrotvori, pa i dobre veze s općinama.

Otsjek valja da na vrijeme računa sa svim prilikama, pa da se odluči samo za one izdatke u svrhe kongresa, koje će sa stalnošću moći podmiriti. Samo tako će se izbjeći kasnijim neugodnostima i uživati pravo zadovoljstvo, što se kongres zaključio bez finansijskih poteškoća.

SARADNJA S KONGRESOM

Kongres se provodi na određenom mjestu, ali cilj naš mora biti da sarađuje s kongresom ne samo ono mjesto, u kojem se on drži, nego čitavo okružje (dijeceza, pokrajina, dekanat itd.), kojemu je namijenjen. To se polučuje time, što se čitavo okružje priprema na euharistijsku proslavu u mjestu kongresa; što se u svemu okružju drže neposredno pred glavnom svečanošću trodnevnice i propovijedi, što se vjernicima u čitavom okružju pruža prigoda da radi samog kongresa pristupe sv. sakramentima, i što se iz svih župa u okružju polazi u mjesto kongresa, da se ondje na skupnoj proslavi vjernici poklone Isusu u Presv. Euharistiji. Na sam dan kongresa u župama okružja, komu je on namijenjen, priredit će se za vjernike, koji nijesu mogli na kongres, zajednička sv. Pričest sa sv. misom pred izloženim Svetotajstvom, držat će se euh. propovijedi, a poslije podne jednosatno klanjanje. Tako će biti cijelo okružje jedna veličanstvena manifestacija vjere i ljubavi prema Isusu u Presv. Olt. Sakramentu.

Pripravni odbor mora poraditi, da postanu svi vjernici u okružju dionici duhovnih plodova samoga kongresa, a ne samo oni, koji su kod njega učestvovali. Radi toga neka se pobrine, da dobije od govornika i propovjednika ne samo njihove govore napisane, nego da mu svaki predade kratak, jezgrovit i pregledan izvadak svoga govora. Pripravni odbor neka potom uz rezolucije i opis svečanosti sve to dade umnožiti i župnim uredima što prije dostaviti, a pojedini dušobrižnici neka opetuju u crkvi, ako nadležna crkvena vlast to naredi, glavne misli govora i propovijedi i pročitaju rezolucije, da se započne jedinstveni rad u smislu objavljenih smjernica.[38]

Ima ljudi, koji misle, da mora svaki kongres odmah uroditi što većim vidljivim plodovima, u najmanju ruku posvemašnjim duhovnim preporodom naroda. Pa kad se taj posvemašnji preporod ne zamjećuje, čuju se razni prigovori proti kongresima uopće ili da su bili loše organizirani ili da su to samo isprazne vanjske priredbe skopčane s velikim troškovima i naporima, koji ne donose nikakvih plodova itd. Takvi bi ljudi znali i mogli i našemu dragomu Spasitelju predbaciti, da je njegov rad bio bez ikakove vrijednosti i njegova čudesa samo tašta djela, jer se njegov život i djelo konačno završilo ne

---

[38] Vrlo bi korisno bilo, kad bi pripravni odbori pojedinih kongresa izdavali Izvješća o toku euh. priredaba, koje su oni organizirali. Tako se na pr. učinilo za Euh. kongres u Ogulinu 19. lipnja 1932.; isto za Euh. kongres u Visu dne 25. i 26. srpnja 1931.; za Euh. slavlje u Supetru na Braču dne 14. i 15. lipnja 1930. itd. Lijepe su to uspomene s glavnim govorima i prizorima iz odnosnih kongresa.

s obraćenjem židovskoga naroda, nego u pobuni toga naroda protiv Njega, u kojoj je On kao žrtva svojih nastojanja svršio sramotnom smrću na križu. Ali kako se rad Gospodina Isusa Krista u zbilji očituje kao rad istinskog otkupljenja čitavog ljudskog roda, kao rad neizmjerne zamašnosti i najvećih uspjeha koji se protežu na narode svih vremena, tako možemo bar ponizno tvrditi, da je i svaki pravilno provedeni euharistijski kongres prepun velikih duhovnih plodova, već iz jednostavnog razloga, što se narod okupio oko svog Spasitelja, da primi milosti od Njega, a Spasitelj jednako s njim postupa kao onda, kad je govorio: »*Ne ću da ih gladne otpustim*«.[39]

Radi toga treba odvraćati na pitanje: kada se imaju držati euharistijski kongresi? s jedino pravim odgovorom: *kadgod je to moguće, što češće i što više! Nikada se ne će prečesto narod kupiti oko Isusa u Presv. Euharistiji!* Izvjestitelj na IV. nacijonalnom euh. kongresu u Parizu god. 1923. veli u tomu pogledu kako slijedi: »Sve savjetuje, da se u svakoj biskupiji drži dijecezanski euh. kongres barem jedamput u svakoj godini. Nema pak nikakove zapreke, da se u istoj godini održi više lokalnih euh. kongresa, ne istovremeno, nego postepeno prema prilikama kraja. Tako se radilo u mnogim biskupijama prije rata, i nije se zapazilo, da bi jedan kongres smetao drugome, naprotiv vidjelo se suprotno. Tako treba nastavljati.«[40]

Ne slijedi iz toga, da je dosta već to ako se euh. kongresi samo priređuju. Nikako! *Saradnja s njima mora sastojati i u tome, da se po mogućnosti i ozbiljno provađaju rezolucije, koje se na njima prihvatile i od biskupa objavile.* Katolička je akcija u prvom redu pozvana, da to čini, a uza nju razna vjerska udruženja u odnosnom

[39] Mt. 15. 22.
[40] IVe Congrès Eucharistique National, Paris, 4—8 Juillet 1923, referat M. Le Chanoine Bereziat — »Les Congrès eucharistiques diocesains et locaux«, str. 231.

okružju, pred svima pak Bratovština Presv. Olt. Sakramenta, koju Crkva u svim župama pretpostavlja.[41]

Oni, koji očekuju od euh. kongresa brze primjerne plodove, neka nastoje, da se ti plodovi njihovom svetom požrtvovnošću najprije pokažu u djelokrugu njihova područja! Drugi će se brzo povesti za njima, a njihove će zasluge radi toga biti kod Boga dvostruke. Svima nama neka pak bude u stvari euharistijskih kongresa geslom ono Sv. Tome Akvinskog, koje je sama Crkva usvojila i glasi:

»Quantum potes, tantum aude,
Quia major omni laude,
Nec laudare sufficis.«[42]

---

[41] CJC, Can. 711, § 2.
[42] »Učini štogod možeš učiniti,
Svaku slavu On nadvisuje,
Nikad ne će slave dosta biti.«
(Iz posljednice u sv. misi na Tijelovo.)

DODATAK

1. Nacrt za euh. kongres od jednog dana s predvečerjem

Mnogi su željeli, da imadu pri ruci program euharistijskog kongresa, koji se u normalnim prilikama priređuje i ne traje više od glavnog dana svečanosti i predvečerja toga dana. Odazivajući se toj želji, iznosi se niže takav nacrt. Provođenje nacrta ne zahtijeva mnogo izdataka sa strane odbora, a ipak uključuje momente, koji se prema stečenom iskustvu vrlo lijepo iskazali. Pretpostavlja se, da se u duhovnom, naučnom i tehničnom pogledu pred tim s najvećom brigom sve poduzelo, da bude sama euharistijska proslava sjajna i na poticaj što veće pobožnosti. Nacrt je dakako samo nacrt, služi kao vodić te se može prema mjesnim prilikama ovo ili ono izmijeniti, dodati ili ispustiti. Ali dobro bi bilo, da se barem glavni momenti uvažuju.

I.

Uoči glavnog dana svečanosti:

1. poslije podne u smislu trodnevnice obilata prigoda za ispovijedanje;
2. na početku sutona svečano slavljenje zvonima u svim crkvama i rasvjeta kuća, ulica, brda;
3. svečani blagoslov s javnom adoracijom, koja traje do ponoćke;
4. ispovijedanje traje do ponoćke;
5. ponoćka s propovijedi, zaključak adoracije.

ili:

1. kako prije;
2. po Mariji k Isusu: svečani blagoslov, litanije Majke Božje, procesija u počast Presv. Bogorodice (Cfr. gore str. 31), za vrijeme procesije pjevaju se Marijine pjesme, moli se krunica, pjevaju se litanije itd. prema skupinama, na koje je procesija podijeljena;

3. za vrijeme procesije svečana rasvjeta kuća, ulica, čitave okolice itd.;
4. u rasvijetljenoj crkvi na povratku drži se kratak govor: Po Mariji k Isusu, pun oduševljenja i svetih osjećaja. Slijedi Marijina pjesma, koju pjeva sav narod;
5. ispovijedanje.

II.

Glavni dan kongresa.

A) *Prije podne:*

1. ispovijedanje od ranog jutra do početka svečane sv. mise;
2. svečana zvonjava i budnica, kod koje se sviraju isključivo pobožne pjesme;
3. u raznim crkvama u određeni sat sv. mise, te za pojedine staleže zajednička sv. Pričest; sv. Pričest dijeli više svećenika, na koru se pjevaju euharistijske pjesme; u svakoj crkvi prije sv. Pričesti za vrijeme sv. mise kratak euh. govor (ne više od 10—15 minuta) koji odgovara općinstvu u crkvi, pun vjerskog uvjerenja i topline;
4. svečani doček hodočasničkih procesija uz glazbu i pjevanje pobožnih pjesama;
5. odmor;
6. svečana služba Božja u crkvi ili pod vedrim nebom;
   a) ako se drži služba Božja u crkvi, može se držati pred izloženim Svetotajstvom, koje će ostati izloženo sve do teoforične procesije;
   b) u tom slučaju je sigurno, da će mase vjernika izmjenično ostajati u crkvi, da adoriraju, makar se nakon sv. mise drže razna zborovanja izvan crkve. Sigurno će tako biti, ako se narod za adoraciju malo pripravi (na pr. preko raznih vjerskih udruženja). Iskustvo je pokazalo, da će se u crkvi na veliku edifikaciju svih neprestance pjevati i moliti;
7. nakon sv. mise kratak odmor; glazbe sviraju izvan crkve, drže ljude na okupu te ih vode na zborovališta.

Zborovališta treba da su uvijek u neposrednoj blizini crkve dot. mjesta, gdje se sv. misi prisustvovalo.

8. Javno zborovanje s uvodnim kratkim pozdravnim riječima i glavnim govorima.

a) ako se zborovanje drži pod vedrim nebom, neka bude zborovalište u hladovini i okruženo kućama;

b) zborovanje će pod vedrim nebom uspjeti jedino u slučaju, ako govornici raspolažu s glasom, koji dopire do zadnjeg čovjeka te nad masom zbilja dominira, zatim ako govore oduševljeno i konkretno;

c) zborovanje ne smije nikako trajati više od jednog sata, a najviše sat i četvrt;

d) najbolje je da se započinje i zaključuje euh. pjesmom, koju pjeva sav narod.

9. *Primjedba:* Događa se, da se javno zborovanje drži prije svečane sv. mise, a odmah nakon sv. mise teoforična procesija. To je za narod, koji je u procesijama došao iz udaljenih vanjskih župa, apsolutno previše. Od toga trpi sva pobožnost. Narod se vraća kući samo s utiskom tereta i velike umornosti. To ne smije da bude!

B) *Poslije podne:*

1. U zgodno doba (na pr. u tri sata) mogu se držati govori za pojedine staleže, ali ni jedno zborovanje ne smije da traje više od pola do tri četvrta sata.

2. Nastupaju glazbe i narod se formira pod vodstvom redatelja za procesiju. Čelo procesije počinje se micati bar četvrt do pol sata prije nego što Svetotajstvo izlazi iz crkve.

3. U četiri sata na pr. počinju sva zvona u mjestu svečano slaviti, a to je znak da je Isus u Presv. Euharistiji započeo svoj triumfalni pohod iz crkve po mjestu i opet u crkvu, dot. do mjesta neposredno u blizini crkve, gdje se drži zaključna svečanost.

4. Zaključna svečanost.

5. Dostaje ako procesija sa zaključnom svečanošću traje dva sata, ali nikako više od dva i po sata.

6. Zaključak: dok nose svećenici Svetotajstvo kroz narod u crkvu, pjevaju svi uz pratnju sviju glazbi »Hoćemo Boga...«

7. Time je Kongres zaključen, a blagoslov Euharistijskog Spasitelja neka zadovoljne i radosne hodočasnike prati njihovim kućama.

2. Primjedba

Ništa ne stoji na putu, da se euh. kongresi priređuju i za pojedine staleže na pr. za muževe, za odraslu mladež, za djecu. Pače bi se to zadnje moglo napose preporučiti već radi želje i poziva samog nebeskog Spasitelja: Pustite malene da dođu k meni! Na nacionalnom euh. kongresu u Parizu god. 1923. čulo se među ostalim i izvješće za biskupiju Belley-sku, kako se ondje održavali euharistijske priredbe, kojima su davali ime »Euharistijski Tabor[43] u... (slijedi ime mjesta), a među ostalim vrlo često euharistijske priredbe isključivo za djecu iz pojedinih okružja, na pr. u god. 1911. tri; u god. 1912. dvije; u god. 1913. šest; u god. 1914. dvije. Nakon rata se priredbe u istome smjeru nastavljaju.[44]

Euharistijski Tabori za muževe, mladež i djecu bi se lijepo mogli i u našim krajevima priređivati.

Božja je to volja!

Ali je jasno, da bi morali takovi Tabori odgovarati naravi i temperamentu onih, kojima su namijenjeni. No nije svrha nazočnog djelca, da se u tu stvar potanje upušta. Permanentni odbor rado će biti na ruku svakomu, koji bi se u tom poslu zbog informacija na nj obratio.

---

[43] »Tabor« — ne od naše riječi »tabor«, nego od gore Tabor u Palestini, na koju je Isus trojicu svojih apostola poveo, da bude pred njima proslavljen.

[44] IVe Congrès Euch. National o. c., str. 280—282.

3. Duhovne koristi prigodom euh. kongresa

Apostolskim pismom »Quod ad conventus Eucharisticos« od 7. marta 1924. sadanji Sv. Otac Papa Pijo XI. podijelio je za prigode euharistijskih kongresa slijedeće oproste, povlastice, olakšice i blagodati (A. A. S. 1924, p. 154—158).

A) *Za sve vjernike.*

I. *U mjestu kongresa.*

1. Potpuni oprost dobivaju:

a) koji za vrijeme i u mjestu kongresa, bio ovaj za sav jedan narod ili državu, pokrajinski ili dijecezanski, ispovijeđeni i pričešćeni, pobožno pohode bilo koju crkvu ili javnu kapelicu i ondje se Bogu pomole za slogu kršćanskih vladara, iskorjenjenje krivovjerja, obraćenje grješnika, uzvišenje sv. Matere Crkve i po namjeni Sv. Oca Pape;

b) koji na zaključku kongresa pobožno prisustvuju svečanoj teoforičnoj procesiji;

c) koji pobožno prime apostolski blagoslov, kad se pred završetkom kongresa u ime Sv. Oca Pape prisutnim vjernicima podijeli.

2. Oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica dobivaju:

a) koji se za vrijeme i u mjestu kongresa pred izloženim Svetotajstvom neko vrijeme Bogu pomole;

b) koji prisustvuju bilo kojem zboru ili sastanku kongresa.

3. Oprost od 100 dana dobivaju toties quoties: koji za vrijeme i u mjestu kongresa učine u duhu pokore bilo koje pobožno djelo.

4. Biskup će mještane kongresa u smislu Kan. 1245: § 2. Crkvenog Zakonika riješiti dužnosti nemrsa i posta.

II. *Izvan mjesta kongresa.*

1. Potpuni oprost mogu dobiti samo jedan put uz obične uvjete: koji od dana urečenja kongresa do završetka zadnjega dana njegova pobožno pohode bilo koju crkvu ili javnu kapelu i u njoj se pomole za dobar uspjeh kongresa. I to bilo gdje na svijetu, ako se radi o kongresu internacionalnom, inače u čitavom narodu, pokrajini ili biskupiji, ako se radi o kongresu nacionalnom, pokrajinskom ili dijecezanskom.

2. Oprost od 300 dana mogu toties quoties dobiti: svi koji u duhu pokore bilo da mole bilo da učine kojemudrago pobožno djelo, bilo da doprinesu neki prilog za kongres i njegov srećan uspjeh.

3. Riješavaju se nemrsa i posta, također na putu, koji pođu na bilo koji euh. kongres.

B) *Za svećenstvo napose.*

Za vrijeme svakog euharistijskog kongresa u dan, što će ga odrediti Ordinarij ili privolom Ordinarijevom kongresni odbor, može se servatis rubricis et ss. Canonum praescriptis, pjevati svečana ili pontifikalna zavjetna misa de SS° Sacramento.

2. Biskup, koji bude ritu pontificali celebrirao ili bilo tko drugi od prisutnih, smije u ime i oblašću Sv. Oca po toj sv. misi skupljenim vjernicima dati, servatis servandis, apost. blagoslov s potpunim oprostom (a taj bi potpuni oprost bio četvrti, koji se može u mjestu kongresa od svakoga vjernika polučiti).

3. Svi svećenici smiju u mjestu i za kongresa reći ut pro re gravi, servatis servandis, zavjetnu misu de SS° Sacramento.

4. Ako se Svetotajstvo izloži javnomu klanjanju kroz svu noć, može se o ponoći celebrirati jedna sv. misa, pod kojom se mogu pričestiti svi prisutni.

5. Svećenici, koji prisustvuju tom noćnom klanjanju, mogu odmah iza polnoćke ili poslije jednoga sata po ponoći misiti.

6. Svećenici i ostali klerici, koji su dužni recitirati brevir a prisustvuju toj noćnoj adoraciji, smiju mjesto vlastitog oficija recitirati oficij de SS° Sacramento.

7. Kanonici i beneficijati, koji pođu na bilo koji euharistijski kongres, za čitavo vrijeme kongresa, odnosno ako se kongres drži izvan njihove rezidencije, od dana polaska na kongres do povratka s kongresa kući, oslobađaju se koralne službe i primaju sva beriva, dakle također t. zv. distributiones quotidianae, pače i one inter praesentes. — Isti se oslobađaju kora, ali samo za dan i Ure, ako po nalogu ili pristankom Ordinarijevim rade oko priprave za kongres u mjestu svoje rezidencije. Isto tako ostali, koji rezidiraju izvan mjesta kongresa, sve one dane, kroz koje moraju zbog kongresnih priprava izbivati izvan mjesta beneficija.

8. Ordinariji mogu iure suo dozvoliti svećenicima, koji ostanu u župama na mjestu otsutnih, binaciju na zapovijedane blagdane, pače tu binaciju smiju po svojoj uviđavnosti dati također na djelatne dane.

C) ***Primjedba.***

Oprosti i povlastice podijeljeni za veće euh. kongrese, kako su dosele navedeni, vrijede također za oma-

nje euh. kongrese na pr dekanatske i župne, ali uz ograničenje, da se na ovima ne može dobiti papinski blagoslov s potpunim oprostom (Vidi gore pod A) I. i c). i da se oprosti podijeljeni za dobra djela izvan mjesta kongresa (Vidi gore pod A) II.) mogu dobiti samo unutar granica dekanata ili župe, u kojoj se drži kongres.

4. Formulari za molbe na nadležne vlasti

A) *Prijava euh. kongresa.*

Euh. kongres je doduše čisto crkvena priredba te se vjerske svečanosti, crkveni zborovi, povorke i nastupi, koji se njegovom prigodom drže u crkvi i izvan crkve, ne moraju oblasti javljati, jer po članu 35. zakona od 18. IX. 1931. ne potpadaju uopće pod dozvolu, koju inače za obične zborove i dogovore propisuje § 22. toga zakona, ali je bolje, da se to učini već iz razloga, da se oblast može poskrbiti za red. Na pitanje, tko će oblasti prijaviti kongres valja reći, da kongres prijavljuje oblasti Biskupski Ordinarijat, kad se radi o dijecezanskom kongresu ili o kongresu, koji je određen za više dekanata, inače župni ured onog mjesta, u kojem se kongres priređuje. Odbori, koji se obično u svrhu držanja kongresa formiraju, nijesu pravna lica te je radi toga uputno, da se odbor naprosto smatra kao organom Bisk. Ordinarijata, dot. odnosnog župnog ureda. Cijeli raspored je najbolje da se saopći oblasti jednim podneskom. Ako se raspored štampa, neka se podnesku na nadležnu oblast priloži. Formular za tu prijavu može glasiti ovako:

1. (ako je raspored štampan)

Sreskom Načelstvu
(u gradovima: Policijskoj Upravi)
u ____________

Potpisani Rimokatolički župni ured u . . . . ovime izvješćuje reda radi, da će se u . . . . dana . . . . 19 . . . održati Euharistijski kongres s rasporedom, kako se u privitom štampanom primjerku iskazuje.

Molimo, da se ovaj raspored, obzirom na održanje reda, uzme na znanje.

U . . . . dne . . . . 19 . ,

M. P.

Za Rimokatolički župni ured:
. . . .

2. (ako raspored nije štampan)

Sreskom Načelstvu
(u gradovima: Policijskoj Upravi)
u ____________

Potpisani Rimokatolički župni ured u . . . . . ovime izvješćuje reda radi, da će se u . . . . . , dana . . . . . . 1933 održati Euharistijski kongres s ovim rasporedom:

I. U subotu, dne . . . . . svečani doček gostiju na stanici u . . . sati. Iza toga u . . . sati svečano otvorenje kongresa u mjesnoj župnoj crkvi. U . . . sati procesija u proslavu Presvete Bogorodice, koja kreće ovim ulicama . . . . . . Rasvjeta ulica.

II. U nedjelju, dne . . . . . . u 7 sati ujutro budnica, koju sviraju glazbe po gradskim ulicama. U 10 sati svečana pontifikalna misa u mjesnom parku. Iza svete mise crkveno zborovanje, na kome govore o vjersko-moralnim pitanjima gg. . . . . Poslije podne u 4 sata svečana procesija sa Svetim Otajstvom, koja kreće ovim ulicama: . . . .

Molimo, da se ovaj raspored, obzirom na održanje reda, uzme do znanja.

U . . . . . dne . . . . . 1933.

M. P.

Za Rimokatolički župni ured:
. . . .

B) ***Prijava posebnih priredaba prigodom euh. kongresa.***

I.

U koliko se priređuju predstave ili slične priredbe (akademije itd.) mogu se iste prijaviti zajedno s programom kongresa. Međutim može i s a m o u d r u ž e n j e, k o j e t a k o v u p r i r e d b u p r i r e đ u j e, istu javiti vlasti. Prijava je obična te može glasiti na pr. ovako:

Sreskom Načelstvu
(dot. Policijskoj Upravi)
u ____________

Ovime prijavljujemo, da ćemo dana . . . . . . u . . . sati u dvorani . . . . . održati svečanu akademiju s ovim rasporedom:

1. Proslov: govori N. N.
2. N. N. drama u tri čina, izvode diletanti.
3. N. N. deklamira N. N.

i t. d.

Molimo, da održanje ove priredbe uzmete na znanje.

U . . . . dne . . . . . 19 . .

Za N. N. (društvo) M. P.

Pretsjednik: N. N.

Tajnik: N. N.

II.

Priredbe, kao predstave i akademije i t. d. valja podjedno javiti i poreskoj upravi. U toj prijavi mora se naznačiti, da li se za priredbu prodaju ulaznice ili je prinos dobrovoljan. Ako je prinos dobrovoljan, onda poreska uprava prema mjesnim prilikama određuje paušalnu taksu. Ako se prodaju ulaznice, onda se iste moraju odnijeti poreskoj upravi, koja ih žigoše i odmah se od svake ulaznice naplaćuje taksa. Ako ulaznice ne budu prodane, može se poslije priredbe tražiti povrat takse za neprodane ulaznice.

Prijava poreskoj vlasti može glasiti ovako:

Poreskoj upravi u

. . . .

Potpisano društvo priređuje dana . . . . . . u . . . . . . sati u . . . . prostorijama svečanu akademiju. Na programu je igrokaz i deklamacije, Ulaz je slobodan, pa molimo obzirom na to da ne će biti nikakvih prihoda, minimalno oporezovanje. (Ako se prodaju ulaznice, onda — umjesto posljednje rečenice dolazi: Ulaznice su po dinara . . . . . i prilažu se za oporezovanje.)

U . . . . dne . . . . 1933.

Za društvo:

Pretsjednik: Tajnik:

C) *Razne molbe.*

1. Primjer molbe za željeznički popust:

Gospodinu Ministru Saobraćaja

Beograd

Župni ured u . . . . priređuje dana . . . . . 1933. u . . . . Euharistijski
kongres, te moli Gospodina Ministra Saobraćaja, da izvoli odobriti za
ovu zgodu i za ovaj kongres povlasticu od 50% popusta od redovne tarife
pri putovanju na željeznicama, koje stoje u eksploataciji državnoj, kao i na
parobrodima, koji su u državnoj eksploataciji.
Ovu povlasticu molimo podijeliti tako, da njezina valjanost počinje
važiti dana . . . . . 1933., a prestaje dana . . . . . 1933. o polnoći.
Molimo Gospodina Ministra, da tu pogodnost izvoli dozvoliti na taj
način, da svaki sudionik kupi kod polaska cijelu kartu važeću od polazne
stanice do . . . . . . a koja će ujedno vrijediti bez svake daljnje nadoplate
i za povratak uz legitimaciju izdanu po potpisanom župnom uredu kojom
isti potvrđuje, da je dotični prisustvovao zboru.
O riješenju molimo Gospodina Ministra da izvoli obavijestiti svojom
naredbom podređene organe.

U . . . . . dne . . . . . 1933.

Za rimokatolički župni ured:
Župnik:

Ovakva molba podnosi se Ministarstvu Saobraćaja. Slično će glasiti
i molba za Jadransku Plovidbu. Pozitivno riješenje ovisi o tome, dali će
Ministar Saobraćaja povlasticu odobriti, jer je Pravilnikom to odobrenje
predano posve njegovoj slobodnoj dispoziciji. — Popusti za kongres mogu se
tražiti i tako, da te popuste zatraže vjerska društva, koja priređuju svoj
godišnji zbor u mjestu kongresa za svoje članove. U tom slučaju valja
molbu, kakva je napred navedena, poslati u ime odnosnog vjerskog društva.
samo umjesto Euharistijskog Kongresa treba staviti: Društveni godišnji zbor.
Međutim i odobrenje ovakovih povlastica ovisi o Ministru Saobraćaja.

2. U koliko bi članovi kojega društva tražili za svoju godišnju skup-
štinu samo povratak pola cijene, to imadu pravo na takovu povlasticu po
Pravilniku o besplatnoj povlaštenoj vožnji i takav popust treba tražiti od
područne direkcije državnih željeznica na čijem se području obavlja skup-
ština. Molba će glasiti za ovakav popust ovako:

Direkciji državnih željeznica

u ___________

Društvo Hrvatskih Katoličkih Muževa u . . . . . priređuje dana . . . .
u . . . . . . svoju godišnju skupštinu, pa moli da mu se odobri pri povratku
sa skupštine povlastica od 50% normalne vozne cijene na prugama na po-
dručju ove direkcije. Ovu povlasticu molimo u trajanju od dana . . . . .
do dana . . . .

U . . . . . dne . . . . . 1933.

Za društvo Hrvatskih Katoličkih Muževa u . . . .

Predsjednik: Tajnik:

3. Ovakvu molbu valja poslati barem 15 dana prije skupštine željez-
ničkoj direkciji, a direkcija uvijek odobrava popust od pol karte samo za
povratak. Vrijeme za koje ovakova povlastica važi jest 4 dana prije i 4
dana iza skupštine. Putnik mora imati za ovakovu povlasticu člansku kartu
svog društva s fotografijom, te povrh toga i posebnu legitimaciju izdanu
samo za skupštinu. Tu legitimaciju izdanu za skupštinu mora prije polaska
na polaznoj putničkoj stanici žigosati, a onda kod povratka uz tu legiti-
maciju dobije pol karte.

Legitimacija o kojoj se radi glasit će ovako:

LEGITIMACIJA

G. . . . . . . je član potpisanog društva i putuje na godišnji zbor iz . . . . do . . . .

U . . . . . dne . . . . . 1933.

Društveni žig:

Predsjednik: Tajnik:

a tergo legitimacije:

G. . . . . prisustvovao je godišnjem zboru ovog društva, što mu je ovime potvrđeno i uživa 50% popusta u smislu željez. tarife dio II. § 13.

U . . . . . dne . . . . . 1933.

Društveni žig:

Predsjednik: Tajnik:

PRIJEGLED:

